

Jane och Aatos Erkkos stiftelse

Verksamhetsberättelse 2016

STIFTELSEN

Det primära syftet med Jane och Aatos Erkkos stiftelse är att främja och stödja forskning och utbildning inom teknik, ekonomi och medicin. Stiftelsen har därtill som syfte att främja konst och kultur samt idrottsverksamhet, fysisk fostran och välbefinnande i enlighet med den finska nationens intressen.

Stiftelseurkunden avspeglar grundarnas, minister Aatos Erkko och fru Jane Erkkos värdegrund och målsättningar. Tack vare grundarnas arbete och personliga donationer genomför stiftelsen syftet att stödja forskning, konst och kultur som uppges i stadgarna.

FÖRVERKLIGANDE AV STIFTELSENS SYFTE

27 miljoner euro i bidrag till vetenskap, konst och social verksamhet.

16,2 miljoner euro till medicin. Bidrag bland annat till att främja undersökningar om folksjukdomar med hjälp av hundar och till fästingbanken i Åbo.

5,6 miljoner euro till teknologi. Ansökan till Framtidens skapare. Det största bidraget har beviljats till utveckling av industriellt 5G-internet på Aalto-universitetet.

2,9 miljoner euro till kultur. En miljon euro till att öka nationalgalleriets stiftelsekapital och till att arrangera en konstutställning med kvinnliga finländska konstnärer i New York 2017.

Finansiering av Helsingforsmissionens undersökning Kaupunkilainen köyhyys tänään (Stadsbornas fattigdom idag).

De beviljade bidragen och statistisk information om stiftelsen finns som bilaga i verksamhetsberättelsen.

STIFTELSENS PLACERINGSVERKSAMHET OCH KAPITALFÖRVALTNING

Marknadsvärdet för stiftelsekoncernens tillgångar var 1 063 miljoner euro vid årsskiftet (2015: 876 miljoner euro). Aktieplaceringarnas andel av tillgångarna uppgick till 90 % (91 %), ränteplaceringarna till 9 % (8 %) och bostadsaktierna till 1 % (1 %).

Avkastningen på placeringarna år 2016, med beaktande av icke-realiserade marknadsvärdeförändringar, var 24,9 % (6,8 %). Den exceptionellt höga årliga avkastningen berodde på kursuppgången för aktier i Sanoma.

Överskottet för räkenskapsperioden 2016 uppgick till 104,1 miljoner euro (underskott 38,1 miljoner euro). Resultatet för räkenskapsperioden utan

orealiserade värdeförändringar för investeringar under bestående aktiva (Sanoma Abp) uppvisade ett underskott på 12,3 miljoner euro (underskott på 12,0 miljoner euro).

STIFTELSENS BIDRAGSVERKSAMHET

Bidragsmottagarna har valts i enlighet med målsättningarna i stiftelseurkunden och det omfattande syftet i stiftelseurkunden har beaktats vid beslutsfattandet. Styrelsen har hållit fast vid grundarnas praxis att bevilja bidrag till större, internationellt högklassiga projekt.

Stöd för vetenskaplig forskning

Stiftelsen har beviljat bidrag till forskning som syftar till betydande internationellt genombrott. Finansieringsbesluten har huvudsakligen tilldelats forskningsgrupper, och bidrag eller stipendier har inte beviljats till enskilda avhandlingar. Stiftelsen har heller inte beviljat bidrag till kortvariga resor.

Fortsatt finansiering har varit möjlig om forskningen har varit innovativ och resultaten uppvisar stort vetenskapligt värde som öppnar för ny forskning. Stiftelsens styrelse har ställt resultatens förväntade betydelse i relation till risktagandet. Ett projekt med hög risk är ofta av stor betydelse då det lyckas, men även ett misslyckande leder ofta till nya forskningsämnen.

Stiftelsen anlitar på eget bevåg externa rådgivare som stöd vid beslutsfattande.

Medicin

Fokus på medicin har varit fortsatt betydande. Av stiftelsens utdelning 2016 beviljades cirka 16,2 miljoner euro till medicinsk eller medicinteknisk forskning. Medicinsk forskning är dyr, eftersom effektivt genomförande av forskningsplanerna förutsätter tillräckligt stora personalresurser och oftast tillräckligt lång tid. Kostnaderna ökar även på grund av lönemodellen som stiftelsen tillämpar vid finansiering.

Liksom tidigare har styrelsen fokuserat bidragen till medicinsk forskning på internationellt högklassig och konkurrenskraftig grundforskning, klinisk forskning och biomedicinsk forskning. Bidrag har inte beviljats till läkemedelsforskning och vårdjämförelser och inte heller till långa epidemiologiska projekt. Mål för forskningsprojekt har kunnat vara till exempel medicinska uppfinningar, nya vårdmetoder samt medicintekniska uppfinningar.

Årets största bidrag beviljades professor Hannes Lohis projekt "Päivitetty geenikartta koirille ihmissairauksien mallintamiseksi" (1 500 000 euro). Den nya

funktionella och mer detaljerade genkartan lyfter forskningen i hundgener till en ny nivå internationellt och möjliggör upptäckter av gener inom reglering av gener och effektiva jämförelser mellan hundgener och människans genotyp.

Forskningsgruppen leds av Hannes Lohi och den är av hög nivå och forskningens målsättningar visar på höga vetenskapliga ambitioner.

Finansieringen är en fortsättning på bidraget som stiftelsen beviljade 2012, och bygger på stiftelsens princip att under tillräckligt lång tid stödja innovativ forskning som når sina målsättningar.

Puutiaispankki Suomi (Fästingbanken Finland) vid Åbo universitet grundar sig på en nationell insamling som inleddes 2015 och är ensam i sitt slag. Sjukdomarna som överförs av fästingar och risken för att insjukna i fästingburna infektioner är ett tilltagande medicinskt problem som berör alla medborgare. Fästingar och de sjukdomar som de överför förekommer i hela landet förutom i Lappland och den globala uppvärmningen bidrar troligtvis till problemet. Undersökningen tillför ny information om fästingarter i Finland och deras utbredning. Dessutom möjliggör den analyser av patogener som fästingindividerna bär på och som orsakar sjukdom hos människor. Undersökningen är nationellt betydande, men nya framsteg kan även vara av internationell betydelse (1 120 000 euro)

Stora bidrag på över en miljon euro har beviljats till grupper vid Helsingfors universitet som leds av professorerna Mart Saarma och Timo Otonkoski. Saarmas grupp undersöker Parkinsons sjukdom och specifikt dess nya läkemedelsbehandling (1 485 000 euro). Grupperna som leds av Timo Otonkoski undersöker generna i proembryot. Undersökningen bidrar med viktig information för diagnostik och nya behandlingar mot barnlöshet (1 150 000 euro).

Stiftelsen har beviljat finansiering för medicinteknisk utveckling till ett konsortium som utgörs av professor Jari Hyttinen vid Tammerfors tekniska universitet, professor Ville Kolehmainen vid Östra Finlands universitet och professor Samuli Siltanen vid Helsingfors universitet (totalt 950 000 euro). Gruppens målsättning är att hitta en sådan ny teknik att avbilda hjärnblödningar som kan installeras i alla ambulanser. Med hjälp av tekniken ska hjärnblödningar direkt kunna klassificeras på ett tillförlitligt sätt. Om patienten får rätt vård snabbt finns det möjligheter att bli helt återställd. Motsvarande teknik finns ännu inte.

Teknologi

Stiftelsen har under verksamhetsåret inlett en sökning efter Framtidens skapare. Projektet riktar sig till finländska universitet och dess syfte är att utmana universiteterna att utveckla den strategiska kompetensen och samarbetet med företag på lång sikt. Projektet har genomförts i samarbete med Teknikindustriella 100-årsstiftelsen. I pilotsamarbetet har stiftelserna velat uppmuntra forskarna till djärva öppningar och handlingar som skapar tillväxt och förnyar samhället.

Sökningens centrala tyngdpunkter har varit digitalisering, hållbar tillväxt och global konkurrenskraft. Finansieringsprogrammet har samlat in cirka 140 idéer under våren, varav fem projekt har finansierats med totalt cirka 2,6 miljoner euro. Båda

stiftelserna har finansierat projekten med 1 290 000 euro var. Flera av forskningsprojekten leds av professorer i början av sina karriärer.

Professor Martti Mäntyläs grupp vid Aalto-universitetet förenar 5G-teknik med industriellt internet i sin undersökning. Forskningsresultaten gynnar såväl företag, konsumenter som den offentliga förvaltningen. Professor Antti Oulasvirtas grupp vid Aalto-universitet utvecklar en molntjänst som utnyttjar uppgifter om användare och strävar efter en förbättrad webbplatsdesign. Professor Minna Lanz vid Tammerfors tekniska universitet leder en öppning som undersöker samspelet mellan människa och robot och vid Jyväskylä universitet utvecklar man metallåtervinning under ledning av professor Matti Haukka. Professor Mari Lundström och filosofie doktor Benjamin Wilson utreder i sin tur om lösningen till att skydda metallytor finns i de finländska skogarna.

Kulturell och övrig social verksamhet

Finansieringen av kultur uppgår till knappt tre miljoner euro. Vid valet av konst- och kulturprojekt har stiftelsens styrelse förutsatt en hög konstnärlig kvalitet och internationell nivå. På grund av mångfalden inom projekten är urvalskriterierna mer flexibla. Objekt av personligt intresse för stiftelsens grundare har beaktats bland alternativen.

Bidragmottagarna har som tidigare år varit internationella orkesterbesök och verksamhet som inte beviljas offentlig finansiering eller den offentliga finansieringen är obetydlig. Betoningen på konstmuseiverksamhet har stärkts.

Konsertserien med gästspelade internationella stororkestrar i Musikhuset i Helsingfors fortsätter med stiftelsens finansiering under åren 2018–2020. Finansieringen är en fortsättning på det samarbete med Helsingfors festspel som inleddes 2015. Helsingfors festspel har flera decenniers erfarenhet av att arrangera orkesterbesök och kontakter till de största orkestrarna. Musikhuset har inga motsvarande kontakter eller produktionsresurser. Därför har en fungerande modell visat sig vara att festspelen har det konstnärliga ansvaret och risken. Festspelen kan inom ramen för sin produktionsorganisation göra orkesterbesök, men för en så här omfattande orkesterserie med gästspel behöver festspelen ytterligare finansiering.

De första besöken av internationella symfoniorkestrar har visat på en stor efterfrågan på ett kulturutbud av internationell nivå. Några av gästerna har varit Aeterna/Teodor Currentzis, Wienerfilharmonikerna/Franz Welser – Möst och Royal Concertgebouw/Daniele Gatti, Simon Bolivar/Gustavo Dudamel. År 2017 har man för avsikt att ta in tre orkestrar bland vilka West-Eastern Divan Orchestra uppträder i Musikhuset i april under ledning av Daniel Barenboim. Förhandlingarna pågår kring de påföljande orkestrarna.

Stiftelsen fortsätter även finansieringen av orkestersamarbetet mellan Juilliard School och Sibeliusakademin 2017. Samarbetet inleddes 2013 när stiftelsen hade finansierat det finländsk-amerikanska sinfoniettaprojektet vid Sibeliusakademin och

Juilliard School. Skådeplatserna har varit Lincoln Center i New York och Helsingfors Musikhus som en del av Helsingfors festspel. Susanna Mälkki har varit dirigent.

Under 2017 bildar studerandena vid Sibeliusakademin och Juilliard School en orkester som leds av Esa-Pekka Salonen. Orkestern uppträder vid Helsingfors festspel, Östersjöfestivalen i Stockholm och i Alice Tully Hall i New York i augusti 2017. I programmet ingår verk av Sibelius, Salonen samt en ung finländsk och amerikansk kompositör. Turnén är huvudevenemanget i Sibeliusakademin firande av Finlands 100-årsjubileum.

Samarbetet med Juilliard är viktigt för finländsk musikkultur och en unik möjlighet att framföra finländsk musik i Norden och New York under ledning av en finländsk dirigent som delvis framförs av amerikanska studeranden.

Stiftelsen har beviljat en miljon euro för att öka nationalgalleriets stiftelsekapital. Nationalgalleriet är en offentligrättslig stiftelse vars samlingshistoria ger uttryck för den bildade klassens önskan om och syn på kultur under storfurstendömet och självständighetstiden. Stiftelsens donation har gått till att upprätthålla och öka det arbetet för Finlands konst- och kulturarv som utförs på Nationalgalleriet och dess tre museer, nämligen Ateneum, Kiasma – museet för nutidskonst och konstmuseet Sinebrychoff.

Stiftelsen har även finansierat planeringen och genomförandet av den interaktiva delen i Designmuseets samlingsutställning under 2017 som Konstindustrimuseets stiftelse ansvarar för samt nya sätt att återge konst i utställningen ARS2017 som öppnar i Kiasma. Med utställningen ARS17 uppdateras utbudet i Kiasma till idag och så skapas teknisk beredskap för behovet på framtidens museum.

Stiftelsen firar jubileumsåret av Finlands självständighet 2017 genom att finansiera en utställning med finländska kvinnliga konstnärer (Scherfbeck, Thesleff, Schauman och Seseman) i New York som ingår i American Scandinavian Foundations program för Finlands jubileumsår. De kvinnliga konstnärerna som har valts ut till utställningen levde i Finland under de politiska och kulturella förändringarnas tid i skiftet av 1800/1900-talet. Utställningen arrangeras i samarbete med Ateneum och i den ingår även ett pedagogiskt program. Stiftelsens andra grundare, fru Jane Erkkö (1936–2014), deltog i American Scandinavian Foundations verksamhet under flera år.

Social verksamhet

Helsingforsmissionen är en oberoende organisation inom socialsektorn som har fått finansiering på 444 500 euro för projektet Kaupunkilainen köyhyys tänään, vilket undersöker den subjektiva känslö- och upplevelsevärlden relaterad till fattigdom och lottlöshet. Området har fått för lite uppmärksamhet inom det finländska forskningsfältet. Arbetet leds och stöds av TD Henrietta Grönlund som är expert på frivilligverksamhet, hjälpverksamhet och socialpolitik.

Stiftelsen har tidigare finansierat Helsingforsmissionens projekt Pelastakaa sukupolvi (Rädda generationen) samt undersökningen om frivilligverksamhet under åren 2013–2015.

FD Michael Laakasuo har beviljats finansiering på 240 000 euro för att skapa och vidareutveckla en ny vetenskaplig disciplin och tillhörande metodologi under tre år (Morality of Intelligent Machines). Det är motiverat att uppmärksamma utvecklingen av robotik eftersom robotar kommer att vara en betydande del av vår vardag i framtiden.

Laakasuos grupp har för avsikt att undersöka den moraliska interaktionen mellan människa och intelligenta maskiner (robotar, algoritmer, artificiell intelligens osv.). Forskningsgruppen producerar ny information för den globala gemenskapen och forskningsresultaten kan användas vid utformning av lagar, normer, praxis och innovationer i samband med utveckling av smart teknik.

Undersökningen som leds av Laakasuo är tvärvetenskaplig grundforskning och på denna baserad tillämpad etik. Forskningsresultaten positionerar sig mellan filosofisk, socialpsykologisk och teknisk forskning.

Universitetens medelsanskaffning

Stiftelsen har likt tidigare år deltagit i universitetens pågående medelsanskaffningskampanjer genom att bevilja en miljon euro till Tammerfors universitet. Donationen beviljade till verksamheten på universitetet överlag.

Under tidigare år har stiftelsen beviljat Helsingfors universitet 3 miljoner euro till medelsanskaffningen för dess 375-årsjubileum, Uleåborgs universitet 1,5 miljoner euro till kampanjen "Tule kanssamme kasvamaan" och 1 miljon euro till Svenska Handelshögskolans medelsanskaffningskampanj "Hanken returns" i kapitaldonationer som berättigar till statens motfinansiering.

Dessutom har stiftelsen som stiftande medlem beviljat 1 miljon euro för grundande av det nya stiftelseuniversitetet Tampere³. Genom sitt beslut har stiftelsens styrelse velat delta i det nya universitetets strävan att höja nivån på den vetenskapliga forskningen.

SPECIALPROJEKT

Dansens hus

Den 1 oktober 2014 beviljade styrelsen i Jane och Aatos Erkkos stiftelse 15 miljoner euro för investering i Dansens hus. Ramavtalet för investeringsprojektet undertecknades den 18 december 2015.

Under verksamhetsåret valdes Haahtela Oy till byggnadskonsult i projektplaneringsskedet. Den planändring som ingår i projektet genomförs som projektplan som ska läggas fram till påseende under 2017. Målsättningen är att nybygget och renoveringen färdigställs 2020. Bidraget ingår i 2016 års bokslut, eftersom förhandlingarna om planändringen har gått framåt så att det tilltänkta projektet verkar ha säkerställts.

Guggenheimmuseet

Stiftelsens styrelse beviljade den 16 december 2015 fem miljoner euro i bidrag till stödstiftelsen för Guggenheim Helsingfors. Bidraget ska användas för licensavgiften. Dessutom beviljades ett lån på 7,5 miljoner euro till stödstiftelsen för Guggenheim Helsingfors hösten 2016.

Den 30 november 2016 avlog Helsingfors stadsfullmäktige det avtalsförslag på att bygga museet som hade lagts fram av staden och stödstiftelsen för Guggenheim Helsingfors. Därför upphävde stiftelsens styrelse alla beslut om bidrag till museet. Eftersom beslutet om licensavgiften var villkorligt och skulle ske om projektet förverkligades bokfördes bidraget inte som kostnad under 2015. Det beviljade lånet hann inte betalas ut till stödstiftelsen för Guggenheim Helsingfors och har därför inte bokförts som fordring i balansräkningen.

BEREDNING AV BIDRAGSBESLUT OCH RAPPORTERING OM BESLUTEN

Bidrags- och stipendieansökningar behandlas kontinuerligt av stiftelsen, men styrelsen fattar beslut cirka fem gånger om året. Beredningen av ansökningar är flexibel och ombudet har personligen träffat forskningsgruppens ledare eller forskare.

I behandlingen av bidrags- och stipendiefrågor beaktas jävsfrågor samt eventuella intressekonflikters effekter på beredning och beslutsfattande. Jävig person ska i första hand själva meddela om sitt jäv och grunderna för detta. Medlemmarna i styrelsen och organen samt tjänstemännen anmäler bindningar och intressekonflikter som påverkar beslut om bidrag och stipendier, och deltar inte vid en intressekonflikt i beslutsfattandet om ansökningen eller i den föregående processen.

Stiftelsen förutsätter rapportering om framsteg och resultat för projekt som beviljats bidrag. Rapporteringsmetoden har förenhetligats under verksamhetsåret. Ändringen var nödvändig på grund av det stora antalet bidragsbeslut.

Bidrags- eller stipendiemottagaren ska vanligtvis avge en rapport över användningen av medlen och resultaten av projektet en gång om året vid

långfristigare bidrag. Mottagaren ska även avge en slutrapport. För kortare projekt ska rapporteringen ske då projektet har slutförts. Av rapporten ska framgå hur man lyckats förverkliga målen för projektet och eventuella problem som påträffats.

Utbetalningen av bidrag har skett enligt bidragsmottagarens betalningstidsplan, som har kunnat vara flexibel. För längre projekt har en förutsättning varit avläggande av en ekonomisk rapport och en lägesrapport före utbetalningen av följande rat. Utbetalningen av beviljade forskningsbidrag har i regel skett via universitetet eller motsvarande forskarsamfund.

När en bidrags- eller stipendieansökan sänds till Jane och Aatos Erkkos stiftelse lämnar den sökande sina uppgifter till stiftelsen och dessa bildar ett register med personuppgifter hos stiftelsen. Information om stiftelsens register över bidrags- och stipendieansökningar och -mottagare finns i dataskyddsbeskrivningen på stiftelsens webbplats.

KOMMUNIKATION

Stiftelsen strävar efter en öppen och tydlig kommunikation. Stiftelsens främsta kommunikationsmedel är dess egen webbplats som har förnyats under verksamhetsåret. Syftet med förnyelsen har varit att skapa så omfattande och informativa webbsidor som möjligt framför allt för bidragssökande, men även för andra som är intresserade av stiftelsens verksamhet.

Information om ansökningsförfarandet har preciserats och bedömningskriterierna för vetenskaplig forskning och kulturprojekt som har godkänts av styrelsen finns nu på webbplatsen. Genom den information som har lagts till har stiftelsen strävat efter att främja kunskapen om stiftelsens ändamål, uppgifter och verksamhet. På webbplatsen finns även annan viktig information, som stiftelseurkunden, stiftelsens stadgar, styrelseledamöter och medlemmar i finansutskottet samt stiftelsens verksamhetsberättelse och information om resultat. Stiftelsens funktionella och ekonomiska nyckeltal finns bifogade till verksamhetsberättelsen.

Information om de beslutade bidragen publiceras på webbplatsen snarast möjligt efter styrelsemöten. Bidragsförteckningen kompletteras med projekt vars genomförande säkerställs senare. Väsentliga förändringar i stiftelsens verksamhet, tillgångar eller förvaltning meddelas vid behov.

Grunderna till godkännande av eller avslag på bidragsbeslut publiceras inte och experternas namn är inte offentliga.

Stiftelsen skickar regelbundet ut ett pressmeddelande om sina bidrag.

STIFTELSENS EKONOMI

Allmänt

Stiftelsens tillgångar utgjordes vid årsskiftet av en värdepappersportfölj som innehöll stiftelsens direktägda diversifierade värdepapper och aktier i Sanoma Abp. Utöver detta äger stiftelsen hela aktiestocken i Oy Asipex Ab. Oy Asipex Ab:s hemort är Helsingfors och bolaget har ett helägt dotterbolag i Schweiz, Asipex AG. Aktiestocken i Oy Asipex Ab, som bedriver placeringsverksamhet, övergick i Jane och Aatos Erkkos stiftelses ägo i och med minister Aatos Erkkos testamente 2012. Den 31 december 2016 uppgick marknadsvärdet på helheten till totalt 1 063 miljoner euro. 90 % av tillgångarna var placerade i aktier.

Stiftelsens direktägda diversifierade placeringstillgångar hade ett marknadsvärde på 203 miljoner euro innefattande kontanta medel, och stiftelsens aktier i Sanoma Abp (39 820 286 st., 24,46 % av aktierna och rösterna) ett marknadsvärde på 328 miljoner euro och Asipex-koncernen ett marknadsvärde på 524 miljoner euro innefattande kontanta medel. Dessutom uppgick bokföringsvärdet för bostadsaktierna i stiftelsens ägo till 9 miljoner euro.

Resultaträkning

Koncernen

Överskottet för den egentliga verksamheten uppgick till 52,8 miljoner euro (2015: 33,7 miljoner euro). Bidragsbesluten under verksamhetsåret uppgick under perioden till cirka 27,5 miljoner euro (27,8 miljoner euro). För 2016 bokfördes 42 miljoner euro i bidrag (22,9 miljoner euro) inklusive bidraget på 15 miljoner euro till Dansens hus. Avskrivningarna för koncernens goodwill uppgick under perioden till 10,3 miljoner euro (10,3 miljoner euro). De övriga verksamhetsutgifterna uppgick till 0,5 miljoner euro (0,5 miljoner euro).

Den bokföringsmässiga avkastningen för stiftelsens direktägda placeringar uppgick under verksamhetsåret till 156,9 miljoner euro (kostnad 2,8 miljoner euro). Den största posten bestod av återföring av värdeminskningssavdrag för investeringar under bestående aktiva (Sanoma Abp) på 116,4 miljoner euro (värdeminskning 26,1 miljoner euro, värdeminskningar har bokförts under åren 2013–2015). Övriga poster var dotterbolagets nettointäkter på 18,3 miljoner euro (3,5 miljoner euro), försäljningsvinster för placeringar 13,2 miljoner euro (4,4 miljoner euro), dividendavkastning 6,1 miljoner euro (9,5 miljoner euro) och vinstandelar för fonder 2,4 miljoner euro (2,8 miljoner euro).

Överskottet för räkenskapsperioden 2016 uppgick till 104,1 miljoner euro (underskott 38,1 miljoner euro). Resultatet för räkenskapsperioden utan orealiserade värdeförändringar för investeringar under bestående aktiva (Sanoma Abp) uppvisade ett underskott på 12,3 miljoner euro (underskott på 12 miljoner euro).

Moderstiftelse

Moderbolagets överskott för räkenskapsperioden 2016 uppgick till 96,1 miljoner euro (underskott 31,3 miljoner euro). Resultatet för räkenskapsperioden utan orealiserade värdeförändringar för investeringar under bestående aktiva (Sanoma Abp) uppvisade ett underskott på 20,3 miljoner euro (underskott 5,2 miljoner euro).

Närståendetransaktioner

Stiftelsens styrelses arvoden och ombudets förskottsinnehållna lön uppgick under verksamhetsåret till 245 194 euro.

Styrelsens medlemmar har fått ett månatligt arvode samt mötesarvoden för styrelse- och utskottsarbete. Styrelseordförandens månadsarvode har varit 1 200 euro per månad och medlemmarnas samt suppleantens arvoden 1 000 euro per månad. I mötesarvode har 500 euro utbetalats till styrelse- och utskottsordförandena och 400 euro till medlemmarna och suppleanten. Några höjningar av arvoden har inte skett under verksamhetsåret.

Med anledning av Jane Erkkos testamente har nio bostadsaktier övergått i stiftelsens ägo, vars hyresgäster Jane Erkko har valt ut. Innehållet i hyresavtalen har fastställts av Jane Erkko innan bostadsaktierna övergått i stiftelsens ägo. Stiftelsen är skyldig att följa villkoren i hyresavtalen med de nuvarande hyresgästerna. Hyran som debiteras hyresgästerna i alla bostäder har understigit marknadsmässiga hyror. I en av lägenheterna bodde ombudets son med familj fram till den 30 april 2016, varefter hyresavtalet upphörde. Hyran på 1 000 euro per månad har inte motsvarat marknadspriset. Som marknadspris betraktas 1 857 euro per månad, baserat på Skatteförvaltningens beslut om beräkningsgrunder för naturaförmåner vid beskattning från 2016.

Utöver revisorernas arvoden har stiftelsen inte haft fler transaktioner med närstående. Stiftelsen har heller inte beviljat lån eller säkerheter till närstående.

Placeringsverksamhet

Avkastningen på stiftelsekoncernens placeringar år 2016, med beaktande av orealiserade marknadsvärdeförändringar, var 24,9 % (2015: 6,8 %). Det absoluta resultatet för placeringsverksamheten var utmärkt och avkastningen på aktieplaceringarna översteg jämförelseindexet. Den exceptionellt höga årliga avkastningen berodde på Sanoma-aktiens kursuppgång. Utan att beakta Sanoma Abp:s aktier uppgick den totala avkastningen med beaktande av orealiserade marknadsvärdeförändringar till 4,4 % (11,1 %).

Marknadsvärdet för stiftelsens tillgångar (inklusive Asipex-koncernen) uppgick vid årsskiftet till 1 063 miljoner euro (876 miljoner euro). Aktieplaceringarnas andel av

tillgångarna uppgick till 90 % (91 %), ränteplaceringarna till 9 % (8 %) och bostadsaktierna till 1 % (1 %).

Aktier i Sanoma Abp

Stiftelsen äger 39 820 286 st. aktier i Sanoma Abp, vilket representerar 24,46 % av aktierna och rösterna i Sanoma Abp.

Sanoma Abp:s dividendavkastning till stiftelsen uppgick 2016 till 4,0 miljoner euro (7,5 miljoner euro). Med beaktande av orealiserade värdeförändringar var avkastningen 118 %.

Riskhantering

Målsättningen med stiftelsens placeringsverksamhet är att bevara och utöka tillgångarnas reala värde på lång sikt. Målsättningen är även ett stabilt kassaflöde och tillräcklig likviditet, vilket säkerställer fortsättningen av den egentliga verksamheten. Eftersom placeringshorisonten är lång är placeringsstrategin aktieinriktad (aktievikten uppgick i slutet av året till 90 %) och allmänt taget skyddas inte placeringsportföljen. Kursförändringar på kort sikt saknar betydelse, eftersom stiftelsen strävar efter god real avkastning och gott kassaflöde på lång sikt.

Enligt placeringsstrategin har placeringarna spritts geografiskt, branschvis, företagsmässigt och valutamässigt. Placeringarna består huvudsakligen av likvida värdepapper och fonder som snabbt kan realiseras, dvs. stiftelsens finansierings- och likviditetsrisk är ytterst liten.

Det finländska och internationella ekonomiska läget avspeglar sig i stiftelsens placeringar. Riskerna i placeringsverksamheten är främst beroende av den allmänna marknadsrisken, dvs. den internationella aktiemarknadens och utdelningarnas långsiktiga utveckling.

Dessutom består över 30 % av stiftelsens tillgångar av aktier i Sanoma Abp, vilka utgör den största enskilda prisrisken.

Förvaltningen av penningtillgångarna och placeringsverksamheten har skötts i enlighet med den av styrelsen godkända placeringspolicyn, och ärendena i anslutning till placeringsverksamheten har behandlats av stiftelsens finansutskott.

Asipex-koncernens placeringsverksamhet och riskhantering stämmer överens med den av bolagets styrelse godkända placeringspolitiken, som är i linje med den ovan beskrivna placeringspolitiken för Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

FÖRVALTNING

Styrelse

Styrelseordförande har varit Nils Ittonen och vice ordförande Juhani Mäkinen. Deras mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte.

Vid årsmötet den 30 mars 2016 omvaldes Heli Rahka, Reetta Meriläinen, Kerstin Rinne och Mikko Mursula som styrelsemedlemmar. Ny styrelsemedlem blev Marianne Heikkilä. Deras mandatperiod sträcker sig till nästa årsmöte. Styrelsen sammanträdde fem gånger under verksamhetsåret.

Finansutskottet

Vid årsmötet utsåg stiftelsens styrelse Mikko Mursula till ordförande och Nils Ittonen, Marja Leskinen och Karl Tujulin till medlemmar i finansutskottet.

Finansutskottet följer finansmarknadernas utveckling och den allmänna ekonomiska utvecklingen och verkar inom ramen för den placeringsstrategi som styrelsen har stadfäst. Finansutskottet sammanträdde sex gånger under verksamhetsåret.

Arbetsutskottet

Vid årsmötet utsåg stiftelsens styrelse Nils Ittonen till ordförande och Juhani Mäkinen och Marja Leskinen till medlemmar i arbetsutskottet.

Arbetsutskottet bereder ärenden för beslut i styrelsen. Arbetsutskottet sammanträdde fyra gånger under verksamhetsåret.

Delegationen för stiftelser och fonder

Jane och Aatos Erkkos stiftelse är medlem i Delegationen för stiftelser och fonder. Delegationens syfte är att driva de finländska allmännyttig, bidragsutdelande stiftelsernas, fondernas och föreningarnas allmänna och gemensamma intressen samt främja och utveckla god praxis och yrkeskunnighet bland medlemmarna.

Stiftelsens ombud var under verksamhetsåret medlem i stiftelsens styrelse och föreningens kommunikationskommitté.

Tjänstemän

Marja Leskinen är stiftelsens ombudsman och tjänsteman på deltid är Dita Eklund.

Koncernens genomsnittliga personal under räkenskapsperioden var sex personer.

Revision

Vid sitt årsmöte 30 mars 2016 utsåg stiftelsens styrelse EM, CGR Samuli Perälä till granskare av stiftelsens räkenskaper och PricewaterhouseCoopers Oy till revisionsamfund samt EM, CGR Sari Airola och EM, CGR Marko Kämppi till revisorssuppleanter.

VERKSAMHET UNDER DET INNEVARANDE ÅRET

Under verksamhetsåret utreder, bereder och fattar man bidragsbeslut samt följer upp och övervakar genomförandet av de beviljade bidragen.

Bidragsmottagare väljs i enlighet med målen i stiftelseurkunden och man riktar fortsättningsvis in bidragsbesluten på större biståndsobjekt. Stiftelsen fortsätter på sin fastställda linje och beviljar i första hand bidrag till objekt som stöder högklassig internationell vetenskaplig forskning. Bidragen till konst- och kulturprojekt beviljas till högklassiga projekt på internationell nivå.

Samarbetet med stiftelsen för Teknikindustriella 100-årsstiftelsen fortsätter.

Bidragsbeloppet som delas ut årligen av stiftelsen har ökat sedan 2012. Bidragsbeloppet som stiftelsen hittills beviljat är över 110 miljoner euro. När det gäller nya stora öppningar ska hänsyn därför tas till de ekonomiska begränsningarna och investeringsbeslutet om den betydande finansieringen för Dansens hus.

Den förverkligade avkastningen på stiftelsens placeringsverksamhet på kort och längre sikt samt förväntad avkastning och den rådande ekonomiska situationen tas i beaktande vid beslut om bidrag.

År 2016 beviljade bidrag:

Professor Hannes Lohi, Helsingfors universitet. Improving the dog genome knowledge as a model for human health, 1 500 000 euro

Professor Mart Saarma, Helsingfors universitet. CDFN Fragment – A Completely New Treatment for Parkinson´s Disease, 1 485 000 euro

Jane och Aatos Erkkos stiftelses och Teknikindustriella 100-årsstiftelsens gemensamma pilotprogram, 1 290 000 euro

- Aalto-universitetet, Martti Mäntylä. 5G meets Industrial Internet (5G@II), 940 000 euro
- Aalto-universitetet, Antti Oulasvirta. Itseoptimoivat www-palvelut, 370 000 euro
- Jyväskylä universitet, Matti Haukka. Metallien talteenottoon soveltuvat 3D – tulostusmateriaalit, 370 000 euro
- Aalto-universitetet, Mari Lundström, Ben Wilson. Biorefinery Side Stream Materials for Advanced Biopolymer Metal Coatings, 470 000 euro
- Tammerfors tekniska universitet. Jussi Halme, Minna Lanz. Ihmisen ja robotin luonteva yhteistyö, 430 000 euro

Vesa Kiviniemi, docent i neuroradiologi. Uleåborgs universitetssjukhus. Glymfaatinen pulsaatio neurodegeneratiivisissa sairauksissa, 1 200 000 euro

Professor Timo Otonkoski, Helsingfors universitet. Varhaisalkion geenit – avain lapsettomuushoitoihin ja uudentyyppisiin kantasolulinjoihin, 1 150 000 euro

Professor Ilppo Vuorinen, Åbo universitet. Puutiaispankki Suomi, 1 120 000 euro

Tammerfors universitet. Anskaffningsprojekt, 1 000 000 euro

Universitetsfusionen Tampere3, 1 000 000 euro

Nationalgalleriet, öka nationalgalleriets stiftelsekapital 1 juni 2016–30 juni 2017
1 000 000 euro

Professor Jari Hyttinen, professor Ville Kolehmainen och professor Samuli Siltanen, Tammerfors tekniska universitet, Östra Finlands universitet och Helsingfors universitet. Aivohalvauksen sähköinen kuvantaminen, 950 000 euro

Professor Akseli Hemminki, Helsingfors universitet. Syövän hoito T-soluterapialla 900 000 euro

Professor Mikael Skurnik, Helsingfors universitet. Faagiterapia – biologinen menetelmä (antibioottiresistenttien) bakteeri-infektioiden hoitoon, 850 000 euro

Professor Veli-Matti Kähäri, Åbo Universitet. Ihosyövän molekyyli- ja kudoksen proteiini- ja koostumukseen perustuvan uuden diagnoosimenetelmän kehittäminen, 800 000 euro

Professor Jari Hyttinen och Professor Risto Orava, BioMeditech, Helsingfors universitet och Tammerfors tekniska universitet. A Novel Multi-physical Micro Computed Tomography Method for 3D Imaging of Biological Samples, 728 000 euro

FD Varpu Marjomäki och akademiprofessor Hannu Häkkinen, Jyväskylä universitet. Älykkäiden viruskoettimien kehittäminen ja käyttö uusien viroslääkkeiden löytämiseksi, 650 000 euro

KLD Kalle Saksela, Helsingfors universitet. Kroonista immuuniaktivaatiota aiheuttavat solunulkoiset vesikkelit HIV infektiossa: molekyyli- ja mekanismit, diagnostinen monitorointi ja lääkekehitys, 650 000 euro

PhD Fallaero Adyary, Helsingfors universitet. Novel Quorum Sensing Inhibitors to target Bacterial Biofilms Infections, 640 000 euro

Professor Peter Slotte, Åbo Akademi. Miten keramidi ja sen rakenteelliset analogit voivat muodostaa valkuaisaineita läpäiseviä kanavia mitokondriaalisiin kalvoihin, 605 000 euro

FD, biträdande professor Sanna Lehtonen, Helsingfors universitet. Uusia lähestymistapoja tyypin 2 diabeteksen ja sen kardiovaskulaaristen komplikaatioiden hoitoon, 590 000 euro

MLD Merja Vuottilainen, Helsingfors universitet. CDF:n ja CDF-johdannaisten tehon ja annostelun optimointi kokeellisissa ALS-tautimalleissa – kohti kliinisiä kokeita, 543 000 euro

Juilliard School/Sibeliusakademin, orkestersamarbete 2017. Delvis upphävt (300 000 euro), 520 000 euro

FD Tanja Tarvainen, Östra Finlands universitet. Quantitative imaging using light and sound, 500 000 euro

Professor Cecilia Sahlgren, Åbo Akademi. Regulation of Notch3 by Pim kinases – novel possibilities for Notch targeted therapy in breast cancer, 478 000 euro

HelsingforsMission rf, Kaupunkilainen köyhyys tänään, 444 500 euro

Professor Marko Vauhkonen, Östra Finlands universitet. Functional 4D imaging in PET and fMRI, 434 000 euro

Akademiprofessor Kai Kaila, Helsingfors universitet. Syntymänikäinen aivovaurio: neurobiologiset mekanismit, ennaltaehkäisy ja uudet hoitomenetelmät, 390 000 euro

FD Jonathan Massera, Tammerfors tekniska universitet. AGATE: bioActive Glass scAffold for Tissue Engineering, 390 000 euro

Professor Janne Ihalainen och biträdande professor Veikko Linko, Jyväskylä universitet och Aalto-universitetet. Modular photoswitchable nanotweezers for controlling biochemical reactions, 376 000 euro

Helsingfors festspel. Besök av internationella orkestrar i Helsingfors Musikhus (2018–2020), 360 000 euro

MLD, FD Harri Piitulainen, Aalto-universitetet. Proprioseptiikka aivojen sensorimotorisessa integraatiossa – terveillä, CP lapsilla ja kuntoutuvilla aivohalvauspotilailla, 350 000 euro

LD, professori Perttu Lindsberg, Helsingfors universitet. Akuutti aivoinfarkti – biomarkkereista täsmä hoitoon, 350 000 euro

TLD Mikko Hokka, Tammerfors tekniska universitet. Sydämen toiminnan arviointi ja automaattinen monitorointi avosydänleikkauksen aikana, 330 000 euro

FD Vootele Voikar, Helsingfors universitet. Housing environment and species-specific behavior of laboratory mice, 320 000 euro

Suomalainen Kamariorkesteri ry, Finländska kammarorkestrerna ungdomsorkesterprojekt 2017–2019, 300 000 euro

FD Minna Kaikkonen-Määttä, Östra Finlands universitet. Tehostajavarianttien rooli tyypin 2 diabeteksessä ja sepelvaltimotaudissa, 291 000 euro

MLD, docent Timo Myöhänen, Helsingfors universitet. Prolyylioligopeptidaasin (PREP) proteiinikertymäsairauksien yhteinen tekijä ja mahdollinen rappeuttavien aivosairauksien lääkehoidon kohde, 260 000 euro

FD Michael Laakasuo. Moralities of Intelligent Machines, 240 000 euro

Nuorten pianoakatemia tuki ry. Besök av internationella topplärare/internationellt samarbete, 2016–2019, 240 000 euro

FD Kira Holmström, Helsingfors universitet. Tutkimus vaihtoehtoisten hengitysentsyymien mahdollisesta terapeuttisesta sovelluksesta hermorappeumasairauksissa, 220 000 euro

FD Petri Turhanen, Östra Finlands universitet. H-Cat, vihreän kemian työkalu orgaanisten lisäys- ja korvausreaktioiden tekemiseen, 219 000 euro

FD Jaakko Pohjoismäki, Östra Finlands universitet. Mitokondriohormeesin hyödyntäminen solujen terveyden ylläpidossa, 210 000 euro

FD, docent Matti Jauhiainen, Medicinska forskningsinstitutet Minerva Angiopoietinin kaltaisten proteiinien 3 ja 4 toimintamekanismit ja biomarkerirooli rasva- ja sokeriaineenvaihdunnassa, 202 000 euro

FD Päivi Onkamo, Helsingfors universitet och Tübingens universitet, Tyskland Suomalais-ugrilainen muinaisgenomi (SUGRIGEN), 200 000 euro

Edistyksellinen nykytanssi ja -baletti yhdistys ry (ENBY) Susanna Leinonen Companys danssäsong för åren 2017–2019, 200 000 euro

PhD Venkatesan Rajaram, Uleåborgs universitet. Structure and cell entry mechanism of mycobacterial mammalian-cell-entry-1 proteins, 200 000 euro

Kiasma – museet för nutidskonst, Nationalgalleriet ARS17, 2017 200 000 euro

FD Andre Ribeiro, Tammerfors tekniska universitet. Pioneering the Engineering of Synthetic Genetic Circuits to Control Cellular Processes, 184 000 euro

American Scandinavian Foundation. För att arrangera utställningen Independent Finland – Images of the Modern Woman i New York 2017, 175 000 euro

Crusell-seura ry. Internationell Crusell-flöjttävling 2017, 60 000 euro

Taiteilijakoti Erkkola/Tusby museum. Publikation om J.H.Erkko och Erkkola, Kanskaps- och konstbok, 60 000 euro

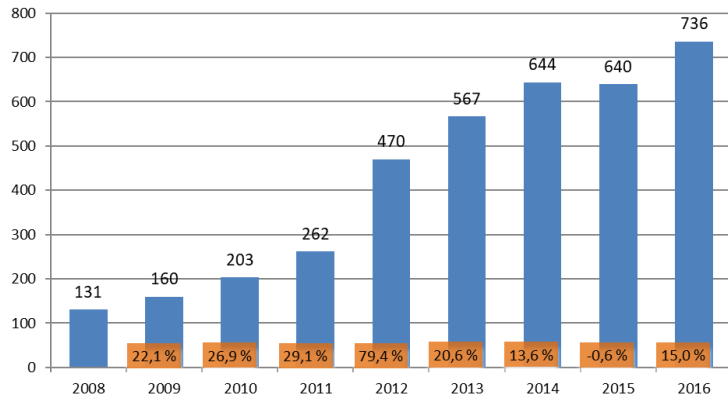
FD Katja Näreoja, Karolinska institutet, Stockholm, Sverige. Molecular Basis Of Nucleosome Structure And Functioning, 34 000 euro

PhD Deguchi Takahiro, Åbo universitet. Development id 3D super-resolution tomographic fluorescence STED microscopy to image tumor 3D culture model at near physiologically-relevant state, 28 000 euro

Sulasol, Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto ry. Nordklang16-utbildningsfestival i Åbo 3.6–7.8.2016, 20 000 euro

Jane och Aatos Erkkos stiftelse

Behandlade ansökningar om bidrag 2008–2016 (årligt antal och ökning i procent)

Jane och Aatos Erkkos stiftelse

Bidrag 2008–2016 (M€)

